

BẢN TIN CAC

KỶ NIỆM 50 NĂM ĐẠO LUẬT IDEA: GÓC NHÌN TỪ MỘT PHỤ HUYNH

Năm nay đánh dấu kỷ niệm 50 năm của Đạo Luật Giáo Dục Người Khuyết Tật (Individuals with Disabilities Education Act, IDEA), một đạo luật mang tính bước ngoặt đã làm thay đổi nền giáo dục công lập tại Hoa Kỳ. Trước khi IDEA được ban hành, hàng triệu học sinh khuyết tật bị loại khỏi hệ thống trường học hoặc bị xếp vào những môi trường giáo dục không đáp ứng được nhu cầu của các em. Khi IDEA ra đời, cánh cửa đến với giáo dục công lập được mở rộng, khẳng định rằng mọi trẻ em đều xứng đáng được tiếp cận nền giáo dục công lập miễn phí và phù hợp, trong một môi trường ít rào cản nhất. Để tôn vinh cột mốc quan trọng này, chúng tôi đã có buổi trò chuyện với bà Suzi Hoge, một nhà giáo dục đã nghỉ hưu của Học Khu Hợp Nhất Pasadena và cũng là mẹ của chị Karen Hoge – cô con gái 40 tuổi mắc hội chứng Down. Cả hai hiện đang sinh sống tại South Pasadena.

Câu chuyện của bà Suzi phản ánh rõ nét những tiến bộ đã đạt được kể từ khi IDEA ra đời, đồng thời cho thấy vẫn còn nhiều việc cần làm để đảm bảo sự hòa nhập thực sự cho tất cả mọi người.

Thời Kỳ Trước Khi Có IDEA

Bà Suzi bắt đầu dạy mẫu giáo vào năm 1973, chỉ hai năm trước khi IDEA trở thành luật. Bà nhớ lại rằng “ở ngôi trường nông thôn nhỏ đó, có một lớp học đặc biệt.” Khi ấy, việc phân biệt là điều bình thường, và nhiều học sinh khuyết tật chưa bao giờ được bước vào lớp học giáo dục phổ thông. Khi con gái bà – Karen – chào đời vào năm 1983, các dịch vụ can thiệp sớm bắt đầu được hình thành. Karen được trị liệu cơ năng từ khi mới 3 tháng tuổi thông qua Trung Tâm Khu Vực và sau đó theo học các chương trình hòa nhập dành cho trẻ sơ sinh và trẻ nhỏ. Tuy nhiên, khi đến độ tuổi vào mẫu giáo, bà Suzi đã gặp phải sự phản đối từ học khu địa phương. “Họ không nghĩ rằng Karen nên đi học cùng những đứa trẻ khác,” bà chia sẻ. Bằng sự kiên trì cùng sự hỗ trợ của một đồng nghiệp tận tâm, bà đã tìm được một chương trình giáo dục hòa nhập, nơi Karen được chào đón. “Đó không phải là sự ưu ái đặc biệt,” bà nói. “Họ chỉ đơn giản là tìm một chỗ phù hợp cho tất cả mọi người. Đó là cách họ làm việc.”

Tác Động Lâu Dài Của IDEA

Bà Suzi nhìn lại hành trình giáo dục của con gái mình và khẳng định vai trò quan trọng của IDEA. Bà chia sẻ: “Trong suốt quá trình học tập, Karen luôn nhận được các dịch vụ hỗ trợ liên quan rất chất lượng. Khi lên trung học cơ sở, con bé học cách đi mua sắm, điền biểu mẫu và tự giữ an toàn trong cộng đồng. Con bé được nhà trường tiếp nhận và hòa nhập vào các lớp học. Phần lớn những trải nghiệm hòa nhập của Karen đều tích cực. Nhìn chung, các yếu tố về khả năng tiếp cận đi kèm với IDEA và ADA – như cơ sở vật chất thân thiện, xe buýt dễ tiếp cận và nhận thức cộng đồng – đã giúp thế giới trở nên dễ tiếp cận hơn.”

Tuy vậy, bà Suzi cũng nhấn mạnh rằng IDEA không chỉ đơn thuần là luật pháp hay dịch vụ. Đó còn là câu chuyện của những gia đình không có đủ kiến thức hoặc mối quan hệ để tự bảo vệ quyền lợi cho con em mình. Với vai trò là một phụ huynh và sau này là hiệu trưởng, bà luôn ưu tiên hỗ trợ các gia đình khác trong việc điều hướng hệ thống. Bà chia sẻ: “Vì tôi hiểu luật cả trên cương vị phụ huynh lẫn người làm chuyên môn, tôi luôn giúp cha mẹ học sinh tìm kiếm những gì con họ cần. Đôi khi tôi nói chuyện riêng với họ và đưa ra những lời khuyên thực tế – giúp họ tự đứng lên bảo vệ quyền lợi của mình.”

Những Thách Thức Sau Khi Rời Trường Học

Hiện tại, Karen đang sống một cuộc sống tích cực khi trưởng thành. Cô làm việc có lương hai ngày mỗi tuần và tham gia tình nguyện ba ngày mỗi tuần, đầy tự hào nói rằng: “Tôi làm việc năm ngày mỗi ngày!” Tuy nhiên, bà Suzi vẫn chứng kiến những thách thức mà các gia đình phải đối mặt khi các quyền lợi được IDEA bảo vệ không còn áp dụng. “Trung Tâm Khu Vực hiện nay không còn hoạt động hiệu quả như trước,” bà cho biết. “Các hệ thống không liên kết với nhau, và điều đó buộc người thụ hưởng cùng gia đình phải tự xoay sở.” Bà tin rằng việc tăng cường hợp tác giữa các SELPA, Trung Tâm Khu Vực và Trung Tâm Hỗ Trợ Gia Đình có thể tạo ra sự khác biệt lớn. “Khi kết hợp kiến thức và nguồn lực của họ lại, bạn sẽ có được một đội ngũ trong mơ.”

Bảo Vệ Di Sản Của IDEA

Khi kỷ niệm 50 năm IDEA, bà Suzi nhắc nhở rằng những cam kết của đạo luật này cần được bảo vệ lâu dài. “Có thể họ không cắt giảm trợ cấp SSI hay IDEA,” bà lấy ví dụ, “nhưng nếu họ cắt giảm nhân sự đứng sau các chương trình đó, thì luật cũng không thể được thực thi hiệu quả. Điều quan trọng nhất lúc này là phải bảo vệ đạo luật.” Nỗ lực vận động của bà cũng cho thấy hiệu ứng lan tỏa mà IDEA mang lại. “Bạn có thể là người bảo vệ quyền lợi cho con mình, nhưng bạn cũng có thể đứng lên vì con của người khác – hoặc vì một đứa trẻ không có cha mẹ đại diện cho em. Điều đó làm cho cộng đồng trở nên đặc biệt.”

Năm mươi năm trôi qua, IDEA vẫn là một cột mốc quan trọng về quyền dân sự, đảm bảo sự hòa nhập, khả năng tiếp cận và cơ hội cho tất cả mọi người. Những gia đình như Suzi và Karen nhắc nhở chúng ta rằng dù đã đạt được nhiều tiến bộ, trách nhiệm của chúng ta là tiếp tục bảo vệ và củng cố di sản này cho các thế hệ tương lai.

Nguồn: SELPA Administrators of California, *IMPACT*, Mùa Thu 2025, Tập 9

